

2

Vragenuur

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van Orde.

Vragen van het lid Albert de Vries aan de minister voor Wonen en Rijksdienst over **de berichtgeving met betrekking tot giftig purschuim**.

□

De heer **Albert de Vries** (PvdA):

Voorzitter. Afgelopen donderdag was er opnieuw een uitzending van Nieuwsuur en het NOS Journaal over problemen met vloerisolaties met pur. Ik neem aan dat de minister kennis heeft genomen van die uitzending. In 2010 kwamen de eerste berichten over problemen. In 2011 verscheen er een rapport van een gespecialiseerd bureau, waarin bezwaren tegen vloerisolatie met pur als terecht worden aangemerkt. In mei en juni 2012 zijn er twee uitzendingen van Nieuwsuur met ernstig gedupeerde gezinnen geweest en werden vragen gesteld door de collega's Ulenbelt en Paulus Jansen. Die vragen hadden vooral betrekking op de werkomstandigheden bij het aanbrengen.

Ik richt mij nu vooral op de gevolgen voor de bewoners. Pur bestaat uit twee componenten, het giftige diisocyanaat en polyol. Los van elkaar zijn deze stoffen gevaarlijk voor de gezondheid. Met giftig hfk-gas wordt pur aangebracht, en onder niet optimale omstandigheden, zoals in kruipruimtes, kan het gebeuren dat pur niet uithardt en de giftige stoffen permanent in huis blijven hangen. Die gaan ook in het huisraad zitten. Bewoners die klachten krijgen, blijven bij betreding van hun woning gezondheidsproblemen houden. Ze worden sensibel, waardoor ook maar de minste hoeveelheid tot vaak ernstige klachten leidt. Hun huis wordt voor hen onbewoonbaar. We kennen in Nederland de regeling van productaansprakelijkheid. Slachtoffers doen een beroep daarop. Inmiddels loopt een onderzoek van TNO over het verband tussen de aangebrachte purisolatie en de gezondheidsklachten. Het ECEM, het Expertise Centre Environmental Medicine, onderdeel van het Rijnstate ziekenhuis, is overtuigd van het verband tussen pur en de gezondheidsklachten.

Ligt het niet voor de hand om giftige stoffen te verbieden voor gebruik in en om huis, zoals sensibiliserende stoffen, bioaccumulatieve stoffen, neurotoxische stoffen en stoffen die sterk toxisch zijn in lage concentraties? Wat is de noodzaak van pur als isolatiemiddel? De milieuwinst wordt door sommige deskundigen betwist. Er zijn voldoende alternatieven voorhanden. Ligt het niet voor de hand om een moratorium af te kondigen, totdat de onderzoeken op initiatief van de sector door TNO zijn uitgevoerd en er aangescherpte eisen zijn geformuleerd voor de toepassing van pur?

□

Minister Blok:

Voorzitter. Ik ben het eens met de heer De Vries dat de beelden in het Journaal en Nieuwsuur zeer indringend waren. Ik vind het goed om te kunnen constateren dat ook de sector, namelijk de isolatiebedrijven, de problemen serieus neemt. De isolatiebedrijven hebben al aange-

kondigd dat ze zelf hun richtlijnen aanscherpen, zowel de richtlijnen rond het aanbrengen als rond de controle achteraf. Ik vind dat heel wezenlijke stappen.

De vraag van de heer De Vries of purschuim zou moeten worden verboden, beantwoord ik op dit moment negatief. Er is Europese regelgeving over wat in de bouw mag worden gebruikt. Het is natuurlijk goed om kritisch te blijven kijken naar materialen die gebruikt worden. De heer De Vries wees op TNO-onderzoek en ook ik zal de vinger aan de pols houden ten aanzien van de uitkomsten. Zolang er echter geen duidelijke tegenindicatie is, zullen wij niet als enige land het gebruik van pur verbieden. Wel zal ik nadrukkelijk de vinger aan de pols houden bij het traject dat de sector heeft ingezet rond de certificering en de manier waarop pur wordt verwerkt.

De heer **Albert de Vries** (PvdA):

In de Verenigde Staten is purisolatie in openbare gebouwen zoals scholen verboden. Ook moeten bewoners, wier huis wordt geïsoleerd, daar 48 uur tot 72 uur uit huis, en gelden er strenge voorschriften tijdens het aanbrengen voor de werkomstandigheden en de ventilatie. Tevens is daar een verplichting tot controle na voltooiing van het werk; er moet schoongemaakt worden, gemeten worden en gecontroleerd of het pur wel uitgehard is. En dat soort eisen geldt in Nederland niet. Is de minister van mening dat het allemaal wel meevalt met de gezondheidsklachten? Is het niet teleurstellend dat hij het zo benadert? Zijn de beelden die wij gezien hebben, niet een aanleiding voor een moratorium, totdat de onderzoeken uitgewezen hebben wat de werkelijke gevaren zijn?

Minister Blok:

Voorzitter ...

De voorzitter:

Ik had de indruk dat de heer De Vries nog niet helemaal klaar is.

De heer **Albert de Vries** (PvdA):

Nou, ik vraag de minister of hij naast het moratorium wil overwegen om de regels die gelden in de Verenigde Staten ook in Nederland van toepassing te verklaren. Daar lijkt mij alle aanleiding voor. Ik benadruk nog eens de gevolgen voor de volksgezondheid. Isolatie kan ook heel goed plaatsvinden zonder pur.

Minister Blok:

De heer De Vries en ik zijn het erover eens dat de klachten zodanig indringend zijn dat het goed is om hier heel kritisch naar te kijken. Dat gebeurt ook. Het voorbeeld dat de heer De Vries noemt uit de Verenigde Staten sluit eigenlijk aan bij het traject dat de branche nu zelf ook in gang heeft gezet. De heer De Vries wijst op de voorschriften in de Verenigde Staten rond het aanbrengen, maar ook op die in het traject daarna. Beide onderdelen maken deel uit van het certificeringstraject. Daarvan heb ik al gezegd dat ik de vinger daarbij aan de pols zal houden. Nogmaals, ik zie in de tussentijd geen reden om het product als geheel te verbieden. Dat is in Europa niet het geval en in de Verenigde Staten ook niet. Wel zie ik reden om kritisch te kijken naar de manier waarop het wordt aangepakt.

De heer **Albert de Vries** (PvdA):

Het lijkt erop alsof de minister het helemaal aan de sector wil overlaten. Als je ziet welke consequenties de

Blok

gezondheidsrisico's met zich meebrengen, vraag ik mij echt af of er geen reden is tot ingrijpen van de overheid. Ik vraag de minister de eisen te stellen zoals die in de Verenigde Staten gelden, en nog beter, een moratorium af te kondigen totdat duidelijk is welke gevaren er nu echt zijn.

Er zijn inmiddels meer dan tien gezinnen die ernstige problemen hebben. Ziet de minister aanleiding om voor die gezinnen iets te betekenen?

Minister Blok:

De heer De Vries stelt dat ik de problematiek helemaal aan de sector wil overlaten, maar dat is niet zo. De toepassing van materialen in de bouw valt onder het Bouwbesluit. Dat geldt ook hiervoor. De manier waarop die worden aangebracht, valt onder de Arboregelgeving. Dat geldt ook hiervoor. Het Bouwbesluit en de Arboregelgeving worden in hun toepassing omgezet in over het algemeen privaat gecontroleerde certificaten. Precies daarvan heb ik al toegezegd dat ik de vinger aan de pols houd bij het aanscherpen van de certificering.

De betreffende gezinnen hebben de bedrijven die de isolatie hebben geleverd aangesproken. Die hebben voor een deel schadevergoeding betaald. Er lopen nog procedures. Dat zijn natuurlijk private trajecten. Daarin heeft de regering geen rechtstreekse rol.

De voorzitter:

Ik dank de minister voor zijn komst naar de Kamer.